

Regeringskansliet
(Miljö- och energidepartementet)
och sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Åsa Persson

Ert datum
2017-01-18

Er beteckning
M2017/00026/Ee

Vårt tjänsteställe, handläggare
LEDS INRI, Johan Askerlund

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över remiss av Energikommisionens betänkande Kraftsamling för framtidens energi (SOU 2017:2)

1. Bakgrund

Miljö- och energidepartementet har i remiss daterad den 18 januari 2017 efterfrågat synpunkter från Försvarsmakten på Energikommisionens betänkande *Kraftsamling för framtidens energi (SOU 2017:2)*. Kommissionens uppdrag var att lämna underlag till en bred överenskommelse om den långsiktiga energipolitiken.

2. Försvarsmaktens svar

Övergripande synpunkter

Försvarsmakten anser att det är positivt med en bred politisk enighet kring mål och åtgärder för landets framtida energiförsörjning och delar också målsättningen att energipolitiken ska syfta till att förena ekologisk hållbarhet, konkurrenskraft och försörjningstrygghet.

Försvarsmakten anser att betänkandet innehåller en adekvat nuläges- och problembeskrivning av situationen inom elenergiområdet. I betänkandet saknas däremot beskrivningar och förslag vad avser den del av energipolitiken som rör drivmedel och gas. Även konkreta förslag saknas om hur försörjningstryggheten i det svenska elsystemet kan bibehållas på dagens höga nivå. Försvarsmakten gör mot bakgrund av detta bedömningen att det är nödvändigt med en fördjupad utredning som syftar till att få fram relevanta förslag om bibehållen försörjningstrygghet utgående från dagens marknadsmodell. Även ansvar och roller för myndigheter inom energiområdet borde förtydligas.

(ASK)

Postadress
Försvarsmakten
107 85 Stockholm

Besöksadress
Lidingövägen 24

Telefon
08-788 75 00

Telefax
08-788 77 78

E-post, Internet
exp-hkv@mil.se
www.forsvarsmakten.se

Ett robust och tillförlitligt elsystem är en förutsättning för ett fungerade samhälle. Det anser Försvarsmakten gälla såväl i fredstid, som under en kris eller vid höjd beredskap. Försvarsmakten delar slutsatsen i betänkandet att samhällets beroende av säker tillgång och leverans av el ökar med tiden. I den försvarspolitiska inriktningspropositionen¹ framgår att en av de enskilt viktigaste målsättningarna är att den samlade förmågan i totalförsvaret ska säkerställas. En avgörande förutsättning för att uppnå denna målsättning är ett robust och leveranssäkert elsystem.

Försvarsmakten delar bedömningen att det finns betydande osäkerheter avseende elproduktionens långsiktiga utveckling. Avveckling av planerbara energikällor såsom kärnkraft bidrar till denna osäkerhet. Den ökade andelen variabel elproduktion ställer nya krav på elsystemet och leder till försämrad leveranssäkerhet. Detta uppmärksammas återkommande i betänkandet, men förslag till åtgärder som hanterar leveranssäkerhet saknas i tillräcklig utsträckning.

Försvarsmakten har sammanfattningsvis inte några huvudsakliga invändningar mot de förslag som ges i betänkandet. Däremot bedömer Försvarsmakten att betänkandet saknar förslag som i tillräcklig utsträckning syftar till att bibehålla försörjningstryggheten i elsystemet och att det därför finns behov av en fördjupad utredning avseende detta. Finansieringen av förslagen, främst höjningen av energiskatten, bedöms leda till ökade kostnader för Försvarsmakten på minst 15 miljoner årligen². Dessa kostnader finns inte budgeterade för varken 2017 eller åren senare, vilket får negativ inverkan på myndighetens verksamhet.

Detaljsynpunkter

I avsnitt 5.2.4 *Slutsatser om elproduktion* konstaterar Svenska kraftnät att även om det finns lösningar för elsystemets leveranssäkerhet så är det inte självklart vilken lösningsstrategi som ska tillämpas, vem som har ansvar för att de genomförs eller hur kostnaderna ska fördelas. Försvarsmakten anser att Energikommissionen borde tagit ställning i dessa frågor och inte bara beskrivit situationen.

I avsnitt 7.2.2 *Förnybar energi* föreslås förlängning och utökning av elcertifikatsystemet. Systemet bedöms utgöra ett effektivt styrmedel för att få till stånd en ökad andel förnybar energi. Försvarsmakten anser, att det samtidigt som förnybar energiproduktion subventioneras, borde skapas förutsättningar för att bibehålla viktiga planerbara produktionsanläggningar som annars riskerar att avvecklas. Dessa behövs för att säkerställa leveranssäkerheten.

¹ Proposition 2014/15:109. *Försvarspolitisk inriktning – Sveriges försvar 2016-2020*

² Denna bedömning är grundad på en övergripande beräkning som behöver för fördjupas.

Åtgärder som energieffektivisering och ökad efterfrågefleksibilitet som föreslås i bland annat avsnitt 7.2.6 *Användning och energieffektivisering* kan bidra till ökad försörjningstrygghet, men dessa åtgärder är inte tillräckliga i sig.

I avsnitt 7.2.7 *Överföring* görs bedömningen att överföringskapaciteten inom Sverige och mellan Sverige och grannländerna ska öka. Försvarsmakten delar denna bedömning men konstaterar att det även i detta fall saknas konkreta förslag på hur detta ska ske.

I avsnitt 7.2.8 *Elmarknadens utveckling* beskrivs behovet av fortsatt analys och bedömningar av ansvariga myndigheter vad avser effektreserven och andra systemtjänster. Försvarsmakten delar denna bedömning men anser att frågan om exempelvis effektreserv även efter 2025 är så viktig att Energikommissionen borde tagit ställning i frågan.

I avsnitt 7.2.10 *Finansiering* framgår att förslagen i betänkandet i huvudsak finansieras genom höjning av energiskatten. Detta förslag skulle medföra att Försvarsmakten, som stor elkonsument, får ökade årliga kostnader på minst 15 miljoner kronor³. En ökad elkostnad på 15 miljoner årligen kommer att medföra en neddragning inom andra delar av Försvarsmaktens verksamhet med motsvarande belopp eftersom medlen ej finns budgeterade.

³ Beloppet är baserat på en uppskattning av 2014 års elförbrukning.

— o o o —

I beredningen av detta ärende har överste Mats Klintäng, avdelningsdirektör Lena Hovmark, överstelöjtnant Jan Ohlson och Sofia Landstorp deltagit.

Detta yttrande har beslutats av brigadgeneral Michael Claesson efter föredragning av utredare Johan Askerlund.

Michael Claesson
Stf chef för ledningsstabens inriktningsavd.

Johan Askerlund

Sändlista

Regeringskansliet
(Miljö- och energidepartementet)

(m.registrator@regeringskansliet.se)
(m.remiss-energi@regeringskansliet.se)

Som orientering

Regeringskansliet
Fortifikationsverket

(Försvarsdepartementet)

Inom HKV som orientering

ÖB
GD
LEDS
PROD
INS